

MASDAR

Bediüzzaman'ın konuya açıklık getiren ifadeleri:

“Hararet ve ziya, sana bir âyine vasıtasıyla gelir. Senden Güneş'e karşı minnetdar olmaya bedel, âyineyi masdar telakki edip, Güneş'i unutup, ona minnetdar olmak, divaneliktir.” (Mesnevî-i Nuriye)

Bu vecizede masdar ve mazhar meselesi güneş misâliyle aydınlatılmıştır. Ayna mazhardır, yani güneşin ziyası onda zahir olmuş, onda kendini göstermiştir. Eğer ışık aynadan sudur etse, yani ayna masdar olsa güneş battıktan sonra da aynadaki ışığın devam etmesi gerekir.

Kitap ilimden sudur ediyor; masdar ilimdir, kitap ise mazhardır.

Şu uçsuz bucaksız feza âlemi kudretten sudur ediyor; kudret masdardır, âlemler mazhardırlar.

Misâller çoğaltılabilir.

İlim sıfatına maddî ve kesif bir sayfanın ayna olması ve onu göstermesi gibi, İlâhî sıfatlar da mahlûkat aynasında kendilerini ihsas ederler. Bu mânâda bütün mahlûkat İlâhî isim ve sıfatlara mazhar olmuşlardır ve şu varlık âlemi o İlâhî sıfatları akıl sahiplerinin idraklerine gösteren bir aynalar manzumesidir. Mahlûkatta tecelli eden her bir sıfat, her bir özellik İlâhî sıfatlardan doğmuş, onlardan sudur etmiştir. Masdar, sıfatlardır.